

# Залучення неурядових організацій до активного виявлення нових випадків ТБ

Сметаніна О., Окремешко С., Павлова О.В., Дравніце Г., Гамазіна К.О.

Міжнародна організація PATH в Україні, м. Київ, Україна

Міжнародна організація PATH упроваджує проєкт «Підтримка зусиль у протидії туберкульозу в Україні», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Проєкт співпрацює з неурядовими організаціями (НУО) у 12 областях – Дніпропетровській, Донецькій (на підконтрольних Україні територіях), Запорізькій, Кіровоградській, Київській, Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Херсонській, Черкаській, Чернігівській – для надання комплексного пацієнторієнтованого пакета послуг хворим на лікарсько-стійкий туберкульоз (ЛС-ТБ) для покращення їхньої прихильності до лікування, а також обстеження осіб, які були в контакті з узятими на супровід хворими на ЛС-ТБ. Ця робота дала змогу

підвищити рівень виявлення нових випадків ТБ і вчасно розпочати його лікування.

Фахівці PATH розробили алгоритм роботи соціальних працівників із контактними особами, інформаційні пам'ятки для контактних осіб і соціальних працівників, а також провели серію тренінгів для НУО з метою покращення навичок їхньої роботи з контактними особами та вдосконалення співпраці з медичною службою. Починаючи з квітня 2020 р. соціальні працівники проводили опитування взятих на супровід хворих на ЛС-ТБ для виявлення їхніх сімейних і близьких контактів, потім звіряли цю інформацію із закріпленими лікарями для підтвердження нових, іще не обстежених медичною службою

| Таблиця. Результати залучення соціальних працівників НУО до активного виявлення ТБ |                            |                           |                           |                           |                           |                           |                           |                           |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|---------------------------|
| Контакти                                                                           | Квітень – вересень 2020 р. | Жовтень – грудень 2020 р. | Січень – березень 2021 р. | Квітень – червень 2021 р. | Липень – вересень 2021 р. | Жовтень – грудень 2021 р. | Січень – березень 2022 р. | Квітень – червень 2022 р. |
| Виявлені                                                                           | 81                         | 153                       | 172                       | 182                       | 94                        | 114                       | 103                       | 62                        |
| Обстежені                                                                          | 73                         | 152                       | 172                       | 179                       | 96                        | 115                       | 99                        | 66                        |
| Діагновано ТБ                                                                      | 1                          | 5                         | 4                         | 2                         | 3                         | 4                         | 2                         | 13                        |
| Діагновано ЛТБІ                                                                    | 3                          |                           |                           |                           | 3                         | 1                         |                           | 1                         |
| Розпочали профілактичне лікування                                                  | 3                          |                           |                           |                           | 3                         | 1                         |                           |                           |
| Повторно обстежені                                                                 |                            | 51                        | 76                        | 62                        | 43                        | 57                        | 24                        | 31                        |
| Діагновано ТБ                                                                      |                            | 2                         |                           | 1                         |                           | 5                         |                           |                           |
| Діагновано ЛТБІ                                                                    |                            | 1                         | 4                         |                           |                           | 16                        |                           |                           |
| Розпочали профілактичне лікування                                                  |                            |                           | 4                         |                           |                           |                           |                           |                           |

## ■ ТЕЗИ КОНФЕРЕНЦІЇ

контактних осіб. Тоді соціальні працівники відвідували нових контактних осіб удома, мотивували та доводили їх до обстеження, а за потреби – до початку лікування ТБ, надаючи їм необхідну підтримку в транспортуванні до медзакладу тощо. Також соціальні працівники мали справу з контактними особами, попередньо виявленими медпрацівниками, з метою забезпечення їх повторного обстеження згідно з рекомендаціями лікаря.

Із квітня 2020 р. до жовтня 2022 р. медичні працівники обстежили 1647 контактних осіб 1299 індексних пацієнтів, які були на супроводі НУО. Соціальні працівники додатково виявили 1052 контактні особи, з яких 1043 особи

(99 %) були обстежені (табл.). Було діагностовано 35 нових випадків ТБ та 8 – латентної туберкульозної інфекції (ЛТБІ). Решта контактних осіб були здорові й отримали пам'ятки з інформацією про те, що потрібно повторити обстеження в разі, коли виникнуть симптоми ТБ. Також завдяки соціальним працівникам були повторно обстежені 363 контактні особи, серед яких було діагностовано 8 випадків ТБ та 21 випадок ЛТБІ.

Отже, залучення НУО продемонструвало високу ефективність у виявленні пропущених випадків ТБ і вчасному початку їх лікування за умови тісної співпраці НУО з медичною службою.

---

---